

cbsemath.com

Class X

ਪਾਠ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ
ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸਰਾਅ

ਹਠ ਲਿਖ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦ ਉਤਰ ਆਪਣੀਆ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦ ਆਧਾਰ ਤ ਕਵਲ 40-50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ :-

(1) ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹ ਸੁਭਾਅ ਦ ਮਾਲਕ ਸਨ ?

ਉਤਰ :- ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਤਪ , ਤਿਆਗ, ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਮੂਰਤ, ਕਿਰਤ ਦੀ ਮਹਤਤਾ ਸਮਝਣ ਵਾਲ , ਬਚਪਨ ਤੋ ਹੀ ਸ਼ਾਤ ਸੁਭਾਅ ਦ ਮਾਲਕ ਸਨ । ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਸਾਰੀ ਵਿਖਾਵ ਵਿਚ ਰੁਚੀ ਨਹੀ ਰਖਦ , ਸਗੋ ਦੁਖੀਆ ਅਤ ਲੋੜਵਦਾ ਦੀ ਤਨੋ -ਮਨੋ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦ ਸਨ ।

(2) ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਵਿਦਿਆ ਬਾਰ ਤੁਸੀ ਕੀ ਜਾਣਦ ਹੋ।

ਉਤਰ :- ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਿਖਾਈ ਅਤ ਸਿਖਿਲਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਸ ਪ੍ਰਬਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਖਰ ਗਿਆਨ ਦਣ ਦੀ ਜੁਮਵਾਰੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਗਈ ਅਤ ਸ਼ਸਤਰ ਵਿਦਿਆ ਭਾਈ ਜਠਾ ਜੀ ਤੋ ਪ੍ਰਪਾਤ ਹੋਈ।

(3) ਗਦੀ ਦ ਏਨ ਦਾਹਵਦਾਰ ਦਖ ਕ ਸਗਤ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਕਿਉ ਹੋਈ।

ਉਤਰ :- ਅਠਵ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕਿਸ਼ਨ ਜੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਉਣ ਤੋ ਪਹਿਲਾ ਖਿਤ ਤਪ ਤ ਘ੍ਰੁਕੀ ਕਾਰਣ ਭਵਿਖੀ ਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀ ਸਨ ਦਸ ਸਕ ਕਵਲ ਇਹੀ ਕਹਿ ਸਕ ਸਨ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲ ਹੈ। ਜਦੋ ਸਗਤਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਕਿ ਨਵ ਗੁਰੂ ਬਕਾਲ ਹਨ ਤਾਂ ਦਰਸਨਾ ਦੀ ਤਾਂਘ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਕਾਲ ਵਲ ਖਿਚਣ ਲਗਦੀ ਪਰ ਗਦੀ ਦ ਏਨ ਦਾਹਵਦਾਰ

ਦਖ ਕ ਸਗਤ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੁਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਧਾਲੂਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅਸਲ ਗੁਰੂ ਕਣ ਹੈ।

(4) ਕਿਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਅਤ ਉਦਾਰ ਚਿਤ ਸਨ।

ਉਤਰ :- ਜਦੋਂ ਗੁਰਗਦੀ ਦ ਦਾਅਵਦਾਰਾ ਨ ਪੀਰ ਮਲ ਦੀ ਅਗਵਾਹੀ ਵਿਚ ਇਕਠ ਹੋ ਕ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਤ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਤ ਸਾਰਾ ਚੜ੍ਹਵਾ ਤ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਨ ਲੁਟ ਲਿਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਇਹ ਸਾਰੀ ਵਧੀਕੀ ਵਖ ਕ ਵੀ ਸਾਂਤ ਰਹ ਅਤ ਅਡੋਲ ਵੀ । ਭਾਵ ਮਖਣ ਸ਼ਾਹ ਨ ਆਪਣ ਆਦਮੀਆ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਧੀਰ ਮਲ ਅਤ ਉਸ ਦ ਸਾਥੀਆ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਪਰ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਮੁੜਵਾ ਦਿਤਾ । ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੜ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਤ ਉਦਾਰ ਦਿਲ ਸਨ ।

(5) ਗੁਰੂ ਜੀ ਨ ਆਪਣ ਪੈਰੋਕਾਰਾ ਨੂੰ ਕੀ ਉਪਦਸ਼ ਦਿਤ ਅਤ ਇਹ ਉਪਦਸ਼ ਉਹਨਾਂ ਨ ਕਿਥ-ਕਿਥ ਦਿਤ ਸਨ ?

ਉਤਰ :- ਗੁਰੂ ਜੀ ਨ ਆਪਣ ਪੈਰੋਕਾਰਾ ਨੂੰ ਕਿਰਤ ਕਰਨ , ਵਡ ਛਕਣ ਦਾ ਭੈਅ ਨਾ ਦਣ ਤ ਨਾ ਹੀ ਸਹਿਣ ਦਾ ਉਪਦਸ਼ ਦਿਤਾ । ਇਹ ਉਪਦਸ਼ ਉਹਨਾਂ ਨ ਮਥੁਰਾ, ਕਾਨਪੁਰ , ਬਨਾਰਸ ਅਤ ਪਟਨਾ ਵਿਚ ਦਿਤ ਸਨ ।

(6) ਅਰਜਬ ਨ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਲੋਕਾ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਉਚਚਾ ਧਿਆਨ ਕਿਉ ਦਿਤਾ ?

ਉਤਰ :- ਅਰਗਜਬ ਦ ਸਮ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪਡਤ ਆਪਣੀ ਵਿਦਵਤਾ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸਿਧ ਸਨ । ਅਰਗਜਬ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜ ਉਹ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣ ਜਾਣਗ ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਅਣਪੜ੍ਹ ਲੋਕਾ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਾਉਣਾ ਸਖਾ ਹੋ ਜਾਵਗਾ । ਇਸ ਕਰਕ ਅਰਜਬ ਨ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦ ਲੋਕਾ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਉਚਚਾ ਧਿਆਨ ਦਿਤਾ ।

(7) ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪਡਤ ਕਿਰਪਾ ਰਾਮ ਦੀ ਅਗਵਾਹੀ ਹਠ ਆਪਣੀ ਸਮਸਿਆ ਲੈ ਕ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਕੋਲ ਹੀ ਕਿਉ ਆਏ ਸਨ ? ਉਹਨਾਂ ਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋਲ ਕੀ ਬਨਤੀ ਕੀਤੀ ?

ਉਤਰ :- ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪਡਤ ਕਿਰਪਾ ਰਾਮ ਦੀ ਅਗਵਾਹੀ ਹਠ ਆਪਣੀ ਸਮਸਿਆ ਲੈ ਕ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਕੋਲ ਇਸ ਕਰਕ ਆਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪਡਤ ਕਿਰਪਾ ਰਾਮ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਿਰਭੈ ਹੋਣ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦ ਸਨ ਅਤ ਦੀਨ ਦੁਖੀਆ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦ ਸਨ । ਉਹਨਾਂ ਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋਲ ਇਹ ਬਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦ ਲੋਕਾ ਨੂੰ ਅਰਗਜਬ ਤ ਉਸ ਦ ਸੂਬਦਾਰ ਦ ਅਤਿਆਚਾਰਾ ਤੋ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹ ਲਭਣ ।

(8) ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਸੁਨਹਾ ਦਿਦੀ ਹੈ ?

ਉਤਰ :- ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਾਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤ ਮਨੁਖੀ ਭਾਈਚਾਰ ਦਾ ਸੁਨਹਾ ਦਿਦੀ ਹੈ । ਇਹ ਸ਼ਹੀਦੀ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਵਾਉਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮਨੁਖ ਨੂੰ ਆਪਣ ਸੁਤਤਰ ਵਿਚਾਰ ਅਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਖਣ ਦੀ ਖੁਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਪਾਠ ਦ ਆਧਾਰ ਤ ਇਕ ਫ਼ਇਕ ਵਾਕ ਵਾਲ ਉਤਰ :-

1) ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦ ਪਿਤਾ ਦਾ ਕੀ ਨਾਮ ਸੀ ?

ਉਤਰ :- ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸੀ।

2) ਕਿਸ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਤ ਵਿਸ਼ਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ?

ਉਤਰ :- ਬਾਬਾ ਬੁਢਾ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਤ ਵਿਸ਼ਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ।

3) ਬੀਬੀ ਗੁਜਰੀ ਕਿਸ ਦੀ ਸਪੁਤਰੀ ਸੀ ?

ਉਤਰ :- ਬੀਬੀ ਗੁਜਰੀ ਭਾਈ ਲਾਲ ਚਦ ਜੀ ਦੀ ਸਪੁਤਰੀ ਸੀ।

4) ਮੁਗਲ ਜਰਨੈਲ ਪੈਦ ਖਾਨ ਨ ਕਦੋ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ?

ਉਤਰ :- ਮੁਗਲ ਜਰਨੈਲ ਪੈਦ ਖਾਨ ਨ 1934 ਈਸਵੀ ਵਿਚ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

5) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦ ਜਨਮ ਸਮ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਕਿਥ ਸਨ ?

ਉਤਰ :- ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦ ਜਨਮ ਸਮ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਢਾਕਾ ਵਿਖ ਸਨ।

6) ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂ ਭੈਅ ਦਣ ਲਈ ਕਿਸ ਨੂ ਆਰਿਆ ਨਾਲ ਚੀਰਿਆ ਗਿਆ ?

ਉਤਰ :- ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂ ਭੈਅ ਦਣ ਲਈ ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ ਜੀ ਨੂ ਆਰਿਆ ਨਾਲ ਚੀਰਿਆ ਗਿਆ।

7) ਕਿਸ ਨੂ ਉਬਲਦ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦਗ ਵਿਚ ਪਾ ਕ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ?

ਉਤਰ :- ਭਾਈ ਦਿਆਲ ਨੂ ਉਬਲਦ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦਗ ਵਿਚ ਪਾ ਕ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8) ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੂ ਕਿਥ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ?

ਉਤਰ :- ਚਾਂਦਨੀ ਚਕ, ਦਿਲੀ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੂ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

9) ਜਿਸ ਥਾਂ ਤ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੂ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੁਣ ਉਸ ਥਾਂ ਕਿਹੜਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹੈ ?

ਉਤਰ :- ਜਿਸ ਥਾਂ ਤ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੂ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੁਣ ਉਥ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ੀਸ਼ ਰਾਜ ਹੈ ?